

**HOTĂRÂREA nr. 439
din 12.11.2018**

Dosar nr.: 458/2018

Petiția nr.: 3963/19.06.2018

Petent: ...alias ...

Reclamate: Farmacia Tei Plaza România, ...

Obiect: tratament umilitor, discriminator și refuzarea eliberării tratamentului medicamentos

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului

...

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

Farmacia Tei Plaza România –

... - Farmacia Tei Plaza România –

Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

Petentul, persoană transgender, consideră că este discriminat, refuzându-i-se eliberarea tratamentului medicamentos în lipsa unei rețete și modul de adresare al farmacistei a creat un cadru ostil, umilitor

II. Procedura de citare

3. În temeiul art. 20, alin.4 din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin intermediul adreselor nr. 3963/02.06.2018 și 42748/02.06.2018, a citat părțile pentru data 16.07.2018.

4. Procedura legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

5. Petentul, persoană transgender, conform cărții de identitate cu numele de Alexandru Vlad Valianatos, în data 11 iunie 2018, în jurul orei 18, a intrat în Farmacia Tei, împreună cu cei doi copii ai săi, la punctul de lucru Plaza România, pentru a-și achiziționa tratamentul prescris de medicul endocrinolog.

6. Deși a prezentat foaia medicală (ce ține loc de rețetă, fiind un tratament continuu), asistenta de farmacie a refuzat, inițial, să-i elibereze tratamentul.

7. La insistențele petentului, a fost chemată farmacista șefă, reclamata și, împreună cu asistenta, a insistat să susțină că nu poate elibera medicamentele în lipsa unei rețete, folosind apelativul de "domnule" deși înfățișarea petentului, modul de a se îmbrăca sunt proprii unei persoane de sex feminin.

8. Petentul precizează că și în prescripția medicului apelativul folosit era propriu unei persoane de sex feminin.

9. Petentul susține că dialogul purtat cu reprezentantele farmaciei s-a desfășurat în fața unei cozi, menționarea în mod accentuat a unui presupus afecțiune pe care petentul ar fi avut-o fiind făcută în prezența clienților prezenți în farmacie și a celor doi copii ai acestuia.

10. Petentul se consideră discriminat și pus într-o situație umilitoare deoarece dialogul a fost public și au fost precizate unele detalii legate de aspecte medicale corelate cu apelative proprii sexului masculin.

11. Ulterior incidentului, petentul a făcut sesizare superiorilor reclamatei care au promis o analiză și oferirea unui răspuns în 24 de ore.

12. În răspunsul anexat petiției, reprezentanții farmaciei precizează că medicamentele solicitate se eliberează obligatoriu pe baza unei rețete sau scrisori medicale. Unul dintre medicamente este încadrat ca fiind medicament ce necesită o prescripție medicală valabilă 6 luni și celălalt este încadrat ca medicament care se eliberează pe baza unei rețete în farmacie. Aceste mențiuni se regăsesc și pe cutiile medicamentelor. În acest context, rugămintea farmacistei de a i se prezenta un document medical pentru obținerea acestor medicamente este una justificată. Tratamentul fiind în regim continuu, reprezentanții farmaciei consideră că păstrarea de către aceasta a unei copii a documentului medical este minim obligatoriu, în vederea unui eventual control al instituțiilor ce reglementează activitatea farmaciilor.

13. Reprezentanții farmaciei, în aceeași scrisoare adresată petentului, sunt de acord cu aceasta că termenul dorit de toate părțile ar fi fost "condiție medicală" în loc de "afecțiune" însă exprimarea folosită a servit doar scopului de a justifica de ce anumite medicamente au nevoie de prescripție medicală, nedorind să aducă niciun fel de atingere petentului.

14. Exprimarea reclamatei se poate considera ca fiind una nefericită dar este justificată de documentul medical prezentat de petentă în care numele petentului era cel al unui bărbat. Situația de confuzie a apărut după ce petentul a precizat situația sa medicală și nicidecum a fost provocată de aceasta.

15. Reprezentanții farmaciei îi comunică petentului că nu i-a fost contestată autenticitatea și valoarea documentului medical prezentat, dovada fiind eliberarea medicamentelor. Totodată, aceștia își exprimă regretul pentru situația creată.

Susținerile reclamațiilor

16. Reclamații, în punctul de vedere nr. 4554/13.07.2018, susțin că incidentul petrecut nu este discriminatoriu, lipsind elementele care să contureze o eventuală formă de discriminare.

17. Reclamații susțin că prin comportamentul strict profesional al farmacistei reclamate nu s-a produs nicio deosebire, excludere, restricție sau preferință pe baza unui criteriu ci s-a acționat doar în scopul de a ajuta petentul care solicita o medicație cu respectarea dispozițiilor legale care reglementează eliberarea acestor medicamente.

18. Petentul identificat conform cărții de identitate cu nume masculin nu a fost pusă într-o poziție de inferioritate, nu a fost supus niciunei forme de excludere, restricție pe anumite criterii. Reacția petentului se presupune a fi fost emoțională și generată de împrejurarea că i s-a solicitat prescripție medicală, nicidecum de împrejurarea că farmacistă reclamată, văzând înscrisul "rezultat contestație" i s-a adresat cu termenul

”domnule”.

19. Motivul pentru care reclamata a solicitat să i se permită să realizeze o fotocopie a fost justificat de prevederile legale privind medicamentele, conduita profesională a farmacistei intră în competența organelor de specialitate.

20. Refuzul farmacistei de a elibera medicamentele în condițiile impuse de petentă nu poate fi analizat în contextul discriminării fără a se avea în vedere dacă, din punct de vedere al legislației care guvernează eliberarea de medicamente, conduita reclamatei a fost întemeiată sau nu.

21. În același punct de vedere se precizează că există o serie de inexactități. Astfel, deși petentul susține că a prezentat la farmacie prescripția medicală, în realitate a existat un înscris intitulat rezultat consultație și nu o scrisoare medicală sau rețetă medicală.

22. Faptul că petentului i s-a recomandat mărirea dozelor unor medicamente nu presupune și nu echivalează cu eliberarea acestora în situația în care nu s-a eliberat și o rețetă în acest sens.

23. Reclamații consideră că nu se află în situația unei discriminări, farmacista fiind obligată să solicite date suplimentare, indiferent de cine se prezenta cu un asemenea înscris care nu reprezintă o rețetă medicală pe baza căreia să poată fi eliberate medicamente.

24. Farmacista a depus toate eforturile pentru a nu prejudicia persoana. Analizând rezultatul consultației și constatând că este vorba de un tratament cronic a înțeles să îi elibereze un număr limitat de pastile pentru a nu întrerupe tratamentul și i-a recomandat petentului să meargă la medic pentru a obține rețeta medicală. Farmacista i-a solicitat petentului să-i permită să menționeze pe înscrisul prezentat împrejurarea că i-a fost eliberat un număr de comprimate pentru a preîntâmpina situația eliberării din nou a medicamentației la o altă dată sau la o altă farmacie. Fiind un tratament care se eliberează pe bază de rețetă, pentru a justifica eliberarea acestora, aceasta a solicitat să i se permită să efectueze o copie a înscrisului.

25. În mod nereal, petentul încearcă să acrediteze ideea că i s-a refuzat eliberarea medicamentelor pe baza unor criterii presupuse doar de aceasta. Reclamații asigură, prin intermediul punctului de vedere depus, că tratamentul aplicat petentului este identic cu cel aplicat oricărei persoane care s-ar fi aflat într-o situație similară cu aceasta.

26. Referitor la susținerile petentului că acesta ar fi fost pus într-o situație stânjenitoare, reclamații susțin că afirmațiile nu sunt justificate, petentului i s-a explicat că medicamentele pentru anumite boli, afecțiuni au nevoie de rețetă pentru fi eliberate și nicidecum nu a jignit persoana susținând că este bolnavă.

27. Pentru a sublinia faptul că farmacista nu a folosit termenul cu scopul de a îl jigni sau pentru a îl pune într-o situație discriminatorie, reclamații precizează că, terminologia folosită de farmacistă este în conformitate cu prevederile Organizației Mondiale a Sănătății. Conform căreia, medicamentul este orice substanță sau amestec de substanțe utilizat pentru diagnosticarea sau ameliorarea ori prevenirea unor boli sau a tulburărilor funcționale la om.

28. Reclamații precizează că identificarea unei persoane se realizează pe baza numelui și prenumelui, conform cărții de identitate, numele petentului fiind ..., așa cum este specificat și în înscrisul prezentat la farmacie. Expresia ”domnule” folosită de

farmacistă nu este una jignitoare sau discriminatorie, în actele de stare civilă, petentul având nume masculin.

29. Reclamații opinează că nemulțumirea petentului a fost generată de faptul că nu i s-au eliberat medicamentele în condițiile impuse de acesta, contrar reglementărilor legale.

30. Referitor la susținerile petentului că reclamații au folosit la adresa sa apelative jignitoare și umilitoare în fața "întregii cozi a farmaciei" și în fața copiilor săi, aceste afirmații sunt în opinia reclamaților tendențioase și în afara adevărului și solicită petentului să probeze cele sesizate, menționând că petentului nu i s-a adus nicio vătămare și nici nu a fost supusă vreunei discriminări.

IV. Motivele de fapt și de drept

31. În fapt, prin petiția formulată și trimisă spre soluționare Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director reține spre analiză din perspectiva unor posibile fapte de discriminare două asoecte:

✓ Neeliberarea medicamentelor solicitate, încălcându-i-se dreptul de a beneficia de tratamentul medical prescris;

✓ Crearea unei atmosfere umilitoare, discriminatorie.

32. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul director analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr.137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, republicată.

33. O.G. nr. 137/2000 privind combaterea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”*

34. Pentru ca o faptă să fie calificată discriminatorie trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) existența unui tratament diferențiat a unor situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile;

b) existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000

privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare;

c) tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege;

d) tratamentul diferențiat să nu fie justificat obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop să nu fie adecvate și necesare.

35. Reținând în coroborare cu aceste aspecte definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin.1 din O.G.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. 137/2000. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile* dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată anterior, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

36. Din analiza capătului de cerere, privind neeliberarea medicamentelor solicitate, reclamându-se petentului încălcarea dreptului de a beneficia de tratamentul medical prescris, Colegiul director reține că, petentul, nedeținând conform prevederilor legale a unor acte medicale în baza cărora se pot elibera medicamentele prescrise (rețetă sau scrisoare medicală), nu se află în situație comparabilă cu restul clienților farmaciei cărora li s-a eliberat tratamentul solicitat. Motivul pentru care petentului nu i-a fost eliberat tratamentul medical a fost nedeținerea sau neprezentarea actelor medicale necesare eliberării medicamentelor, în conformitate cu prevederile legale care reglementează eliberarea medicamentelor. Prin urmare, Colegiul director decide faptul că, în cazul semnalat de către petent, nu s-a săvârșit o faptă de discriminare, potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, acesta neaflându-se într-o situație comparabilă cu restul clienților farmaciei.

37. În ceea ce privește celălalt capăt de cerere, respectiv crearea unei atmosfere umilitoare, discriminatorie, Colegiul director reține că faptele de discriminare nu au fost probate, părțile reclamante utilizând apelativul "domnule" justificat, în conformitate cu numele și prenumele certificate de actul de identitate al petentului iar termenul de afecțiune din considerentele terminologiei medicale. Pentru atmosfera pe care petentul a sesizat-o, contextul de aglomerare al farmaciei, apelativele folosite în scopul de a crea o atmosferă discriminatorie, nu au fost depuse probe.

38. Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Cu privire la neeliberarea tratamentului medicamentos, faptele sesizate nu reprezintă discriminare, neexistând situații comparabile;
2. Referitor la atmosfera umiltoare și discriminatorie sesizată de petent, faptele sesizate nu au fost probate;
3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Data redactării: 14.11.2018

M.L./A.B.

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.